

PROGRAM PROFILAKTYCZNO - WYCHOWAWCZY

Gimnazjum nr 22 z Oddziałami Integracyjnymi im. Stanisława Staszica w Katowicach

Profilaktyka – jest chronieniem człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowaniem na nie. Człowiek niedojrzały sam dla siebie może być zagrożeniem, a nie tylko otaczający go świat.

Prowadzenie dziecka ku dojrzałości jest zarówno – wychowaniem, jak i profilaktyką. Oddziaływanie profilaktyczne ma szczególne znaczenie w odniesieniu do dzieci i młodzieży w okresie dorastania (10 – 18). Jest to okres budowania pomostu od dzieciństwa do dorosłości. Najbardziej charakterystycznym przejawem w tym okresie jest podatność na niekorzystne wpływy środowiska, podejmowanie zachowań ryzykownych, a także próba wyłamania się z pod opieki i łamanie ogólnie przyjętych norm społecznych – totalne ich krytykanctwo.

Co to są zachowania ryzykowne?

To takie zachowania, które zwiększają prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych psychologicznych, społecznych i zdrowotnych konsekwencji, a więc zaburzających prawidłowy rozwój. Są to m.in. :

- Palenie tytoniu
- Używania alkoholu

- Używanie środków odurzających i psychoaktywnych, dopalaczy
- Wczesna inicjacja seksualna
- Zachowania agresywne i przestępcze.

Powyższe zachowania - przy braku ich zahamowania - pociągają za sobą inne.

Zachowania ryzykowne podejmowane przez młodzież pełnią 3 funkcje:

- Są zastępczym sposobem zaspokajania zdeprymowanych potrzeb psychicznych i emocjonalnych
- Są zastępczym sposobem realizowania celów wieku rozwojowego
- Są sposobem radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi.

Na pojawienie się zachowań ryzykownych ma wpływ występowanie **czynników ryzyka**, które należy rozumieć jako indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

Zaliczamy do nich:

- Środowisko społeczne promujące dane wzorce zachowań np. przestępcze
- Normy społeczne charakterystyczne dla danego środowiska prowokujące do zachowań patologicznych
- Modelowanie w/w zachowań w domu i szkole
- Konflikty i doświadczenie izolacji w dzieciństwie
- Grupa rówieśnicza, w której normą są zachowania dysfunkcyjne
- Niskie wyniki osiągnięte w szkole i brak celów życiowych
- Łatwość zdobycia substancji psychoaktywnych
- Wczesna inicjacja w zachowaniach ryzykownych
- Niska samoocena.

Znając powyższe czynniki ryzyka możemy projektować działania profilaktyczne.

Do **czynników chroniących**, które rozumiemy jako indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa odporność na działanie czynników ryzyka, zaliczamy m.in.:

- Silną więź emocjonalną z rodzicami
- Zainteresowanie nauką szkolną
- Uwewnętrzniiony szacunek do norm, wartości i autorytetów
- Stałą opiekę sprawowaną przez kompetentną osobę dorosłą
- Zdolności umożliwiające dobre wyniki w nauce
- Umiejętność rozwiązywania problemów
- Wrażliwość społeczną
- Poczucie własnej skuteczności
- Wysoka samoocena

Aby odpowiednio zapobiegać zachowaniom ryzykownym należy mieć świadomość występowania trzech grup ryzyka:

- Grupa niskiego ryzyka – dzieci i młodzież nie podejmujące jeszcze zachowań ryzykownych.
- Grupa podwyższonego ryzyka – osoby, które podjęły choć jedno zachowanie ryzykowne tzw. eksperymentatorzy.
- Grupa wysokiego ryzyka – osoby, u których zachowania ryzykowne są utrwalone i które odczuwają negatywne konsekwencje tych zachowań.

W zależności od adresata, do którego skierowane są działania profilaktyczne rozróżnia się trzy poziomy profilaktyki:

- Profilaktyka uniwersalna - ma na celu wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używanie przez nich środków i substancji.
- Profilaktyka selektywna - skierowana jest do uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych
- Profilaktyka wskazująca – polega na wspieraniu uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest chronienie dzieci przed zagrożeniami poprzez działania wychowawczo – profilaktyczne, a także reagowanie w sytuacjach rozpoznawania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych poprzez :

- Wskazywanie sposobów pomocy
- Umiejętność stosowania zachowań asertywnych.
- Umiejętność rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji
- Pomoc w znalezieniu własnych zasobów do walki z problemem
- Nawiązanie kontaktu z rodzicami
- Motywowanie do podjęcia leczenia lub terapii
- Pomoc w organizacji pierwszego kontaktu ze specjalistą
- Wspieranie w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia

Program szkolnej profilaktyki obejmuje:

- Działania podejmowane w czasie realizacji programów nauczania i programu wychowawczego
- Zasady interwencji profilaktycznych
- Procedury pomocne w sytuacjach kryzysowych w szkole, klasie
- Zasady współpracy ze specjalistami.

CELE STRATEGICZNE

1. Budowanie bezpiecznego i zdrowego środowiska szkolnego przyjaznego dla całej społeczności szkoły
2. Budowanie atmosfery ciepła, życzliwości, zrozumienia i tolerancji
3. Wytworzenie właściwych stosunków interpersonalnych służących podniesieniu kultury osobistej, odpowiedzialności za podejmowane decyzje oraz szacunku do otaczającej społeczności
4. Promowanie zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień, przemocy
5. Prowadzenie systematycznej działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej wśród uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów oraz nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły w celu przeciwdziałania narkomanii.

CELE PROGRAMOWE

1. Zmniejszanie, eliminowanie oraz zapobieganie zjawiskom przemocy i agresji w szkole
2. Wzrost wiedzy wśród uczniów, rodziców na temat przemocy, uzależnień, wczesnej inicjacji seksualnej oraz przeciwdziałanie im
3. Wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny
4. Diagnozowanie środowiska ucznia jako podstawa oddziaływań profilaktycznych
5. Propagowanie edukacji prozdrowotnej jako formy zapobiegania uzależnieniom
6. Uczenie umiejętności radzenia sobie z napięciami psychicznymi okresu dojrzewania
7. Wyposażenie uczestników w umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zetknięcia się z przemocą, nietolerancją i uzależnieniami, wczesną inicjacją seksualną
8. Kształtowanie postaw asertywnych
9. Podniesienie świadomości rodziców na temat zagrożeń
10. Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów
11. Dostrzeganie u uczniów mocnych stron – ich osiągnięć
12. Kształtowanie zachowań pozytywnych oraz właściwego traktowania i rozumienia innych
13. Kształtowanie wśród uczniów umiejętności dokonywania pozytywnych i wartościowych wyborów, podejmowania mądrych decyzji oraz ponoszenia za nie odpowiedzialności
14. Kształtowanie wśród uczniów rozumienia mechanizmów psychomanipulacyjnych stosowanych w reklamach i ich wpływu na ludzkie zachowania
15. Uświadamianie granic korzystania z praw i wolności człowieka – ucznia
16. Wspieranie w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia
17. Prowadzenie działalności z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:
 - Fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
 - Psychiczej - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
 - Społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych
 - Aksjologicznej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia

PODSTAWA PRAWNA

program został opracowany w oparciu o :

- Konwencję o prawach dziecka, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20.11.1989r./Dz. U. Z 1991r. Nr 120, poz. 526/,
- Ustawy z dnia 7. września 1991r. o systemie oświaty/Dz. U. Z 1991r. Nr 67/,
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. Nr 75, poz. 68 z późn. zm./,
- Rozporządzenie MENiS z 12 lutego 2002r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych/Dz. U. Nr 15, poz. 142/,
- Rozporządzenie MENiS z 26 lutego 2002r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół /Dz. U. Nr 51, poz. 458 – Zał. Nr 2 do rozporządzenia/,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996r. w sprawie sposobu organizacji i prowadzenia działalności w dziedzinie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz.U z 1996r. Nr 12, poz. 537),
- Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. z 2001r. nr 61, poz. 624 ze zm.),
- Rozporządzenie MENiS z 26 lutego 2002r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Z 2002r. Nr 51, poz. 458),
- Rozporządzenie MENiS z 18 sierpnia 2015r w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 oraz 2015 r. poz. 28 i 875)
- Statut szkoły.

CEL	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
<p>Rozpoznanie potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców i nauczycieli wobec szkoły</p>	<p>Diagnoza aktualnej sytuacji szkolno – wychowawczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Badanie stanu bezpieczeństwa w szkole <ul style="list-style-type: none"> – przegląd pracowni – przegląd sanitarny budynku szkolnego – aktualizacja regulaminów – pozyskiwanie informacji dotyczących potrzeb i oczekiwań wobec szkoły od uczniów i rodziców za pomocą ankiet – omówienie regulaminów, obowiązujących w szkole zasad, praw i obowiązków ucznia ▪ Przegląd dokumentacji uczniów klas I ▪ Zajęcia integracyjne uczniów klas I ▪ Zebrania informacyjne dla rodziców <p>Opracowanie przez szkolne zespoły pomocy PP IPET-ów,</p>	<p>dyrektor, pielęgniarka szkolna, inspektor BHP, inspektor SIP, zespoły samokształceniowe, wychowawcy klas pedagog, psycholog, szkolne zespoły pomocy PP</p>	<p>sierpień - wrzesień</p>
<p>Tworzenie bezpiecznej i ciepłej atmosfery w szkole poprzez wzajemne budowanie zaufania, wzmocnienie poczucia własnej wartości i kształcenia zachowań asertywnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwijanie szacunku wobec siebie i innych ▪ rozwijanie kompetencji społecznych uczniów ▪ ukazywanie uczniom pozytywnych wzorców, wartości i autorytetów ▪ eliminowanie negatywizmu szkolnego oraz motywowanie do nauki ▪ kształtowanie wyrozumiałości wobec odmienności i zdania innych, poszanowanie godności 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uczenie aktywnego słuchania oraz rozpoznawania komunikatów niewerbalnych ▪ uczenie umiejętności nawiązywania kontaktów z drugim człowiekiem ▪ poprawienie komunikacji werbalnej i niewerbalnej ▪ lekcje wychowawcze, języka polskiego, historii, WOS-u, wychowania do życia w rodzinie, religii ▪ rozmowy indywidualne z uczniami i ich rodzicami 	<p>wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, pedagog, psycholog, zespoły przedmiotowe</p>	<p>cały rok</p>

<p>oraz pozytywnego myślenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kształtowanie postaw tolerancji wobec mniejszości narodowych i etnicznych ▪ otoczenie opieką uczniów powracających z zagranicy i imigrantów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ powołanie zespołów samopomocy koleżeńskiej w klasach, zorganizowanie uczniowskiej grupy wsparcia ▪ uczenie zachowań „przepraszam”, „dziękuję”, „proszę” ▪ konsekwentne traktowanie regulaminów szkolnych ▪ stosowanie na co dzień zasady fair – play ▪ wspólne redagowanie i opracowywanie gazetki szkolnej 		
<p>Ograniczenie zachowań agresywnych poprzez niwelowanie napięć i stresów oraz kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwijanie umiejętności asertywnych ▪ eliminowanie postaw i reakcji agresywnych ▪ natychmiastowe reagowanie na wszelkie przejawy agresji ▪ sposoby radzenia sobie ze stresem ▪ uświadomienie przyczyn powstawania konfliktów w rodzinie, pokazywanie sposobów ich rozwiązywania ▪ rozpoznawanie warunków życia i nauki uczniów sprawiających trudności wychowawcze 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lekcje wychowawcze, wychowanie do życia w rodzinie ▪ wyłonienie grupy uczniów sprawiających problemy wychowawcze (rozmowy indywidualne) ▪ zajęcia warsztatowe ▪ wywiady, indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem ▪ zajęcia dodatkowe, pozalekcyjne prowadzone przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów, 	<p>wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, pedagog, psycholog, pielęgniarka,</p>	<p>cały rok</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wspomaganie uczniów w eliminowaniu niepowodzeń szkolnych ▪ uświadamianie uczniom mechanizmów uruchamiających zachowania agresywne i sposobów zapobiegania im 			
<p>Podniesienie i wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli, wychowawców, rodziców i opiekunów</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ doskonalenie budowania relacji z uczniem ▪ rozwijanie pracy z grupą uczniów ▪ podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ szkolenia rady pedagogicznej ▪ kursy doskonalące ▪ zajęcia warsztatowe dla rodziców, zebrania z rodzicami ▪ rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem 	<p>nauczyciele, wychowawcy klas, pedagog, psycholog</p>	<p>cały rok</p>
<p>Rozwijanie i wspieranie wolontariatu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ szerzenie idei wolontariatu ▪ zaangażowanie uczniów w wolontariat na rzecz potrzebujących 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ współpraca z Fundacją Śląskiego Hospicjum dla Dzieci, z Domem Seniora, 	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, psycholog,</p>	<p>cały rok</p>
<p>Propagowanie zdrowego stylu życia poprzez profilaktykę uzależnień oraz wskazania alternatywnych sposobów spędzania</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poszerzanie wiedzy rodziców, nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży ▪ rozpoznawanie wczesnych objawów używania środków i substancji, a także diet i leków w celach innych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pedagogizacja rodziców ▪ organizowanie szkoleń rady pedagogicznej 	<p>nauczyciele, wychowawcy klas, nauczyciele kultury fizycznej, biologii, pielęgniarka, pedagog, psycholog, opiekunowie projektów edukacyjnych</p>	<p>cały rok</p>

<p>wolnego czasu i pedagogizację rodziców</p>	<p>niż medyczne oraz podjęcie działań interwencyjnych zgodnych z dokumentami szkoły</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sukcesywna diagnoza używania środków i substancji szkodliwych ▪ informowanie uczniów oraz ich rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli w sytuacjach wskazujących za zażycie substancji odurzających ▪ rozpowszechnianie informacji o szkodliwości środków odurzających środków psychotropowych dopalaczy, innych substancji psychoaktywnych oraz suplementów diet i leków zażywanych w celach innych niż medyczne, zagrożenia XXIw. (np.HIV/AIDS) oraz rozwiązywaniu problemów wynikających z ich zażywania i nadużywania ▪ profilaktyka uzależnień ▪ przygotowanie do umiejętnego zagospodarowania czasu wolnego poprzez przedstawienie ofert i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wstępna diagnoza* umożliwiająca rozpoznanie uczniów z grupy ryzyka i otoczenie ich opieką psychologiczno – pedagogiczną ▪ lekcje wychowawcze ▪ zebrania z rodzicami ▪ zajęcia warsztatowe – realizacja programów: <ul style="list-style-type: none"> - „Narkotyki i co dalej?” - „Debata” - „Znajdź właściwe rozwiązanie” - „Dopalacze” - „Liga Piątek” - „Trzymaj formę” - „Zachowaj trzeźwy umysł” - „Jedz smacznie i zdrowo” - „Interwencja edukacyjna – Bliżej” ▪ zajęcia pozalekcyjne prowadzone przez nauczycieli ▪ konkursy plastyczne, biologiczne, zawody sportowe, plakatowanie szkoły ▪ spotkania z pielęgniarką szkolną, rodzicami uczniów ▪ pogadanki z wychowawcą klas, lekcje biologii, wychowanie do życia w rodzinie, w-f 		
---	--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ propozycji rozbudzających wartości wychowawcze ▪ zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa i higieny ▪ wdrożenie do dbania o czystość otoczenia ▪ promocja zdrowia i zdrowego stylu życia ▪ rozwijanie zainteresowań prozdrowotnych ▪ organizowanie szkoleń z udzielania pierwszej pomocy ▪ kształtowanie właściwych postaw seksualnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prelekcja/film, pogadanka, ▪ gimnazjalne projekty edukacyjne ▪ edukacja dla bezpieczeństwa ▪ wyrabianie i egzekwowanie pożytecznych nawyków, przyzwyczajzeń i umiejętności 		
<p>Rozwijanie i wzmocnienie umiejętności psychologicznych kompetencji społecznych uczniów, a także umiejętności życiowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zwiększenie samoświadomości uczniów, rozpoznawanie, nazywanie i wyrażanie emocji, poznawanie swoich mocnych stron i ograniczeń ▪ radzenie sobie ze stresem ▪ doskonalenie umiejętności rozwiązywania konfliktów ▪ zwiększenie samokontroli 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zajęcia z pedagogiem i psychologiem ▪ realizacja tematów na godzinach wychowawczych z zakresu: emocji, mocnych i słabych stron, stresu, rozwiązywania konfliktów, samokontroli ▪ budowanie motywacji wewnętrznej ▪ rozmowy indywidualne ▪ współpraca z Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi i Poradnią Specjalistyczną 	<p>pedagog, psycholog, wychowawcy klas, nauczyciele, opiekunowie projektów edukacyjnych</p>	<p>cały rok</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ lekcje wychowawcze, zajęcia artystyczne, zajęcia pozalekcyjne, w-f, aktualne wydarzenia kulturalne, sportowe w regionie ▪ projekty edukacyjne ▪ udział akademiach, przedstawieniach szkolnych ▪ współorganizacja imprez szkolnych i klasowych wyjścia i wycieczki 		
<p>Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w podejmowaniu odpowiedzialnych działań i decyzji w różnych sytuacjach</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa ▪ podejmowanie działań na rzecz realizacji obowiązku szkolnego ▪ preorientacja zawodowa – propozycje dalszego kształcenia ▪ udzielania porad i wsparcia uczniom i rodzicom w rozwiązywaniu trudnych problemów życiowych ▪ organizowanie opieki i pomocy uczniom będącym w trudnej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogadanki na lekcjach wychowawczych, przed przerwami świątecznymi, wakacjami, wyjazdami poza teren szkoły ▪ rozmowy wychowawcze z wagarującymi uczniami, ich rodzicami ▪ zajęcia z orientacji zawodowej (Targi Edukacyjne) ▪ współpraca z instytucjami: III Komisariat Policji, Sąd Rejonowy – Wydział ds. Nietletnich, Poradnie PP, MOPS, kuratorzy ▪ organizowanie zajęć kompensacyjno – korekcyjnych, rewalidacyjnych, nauczania indywidualnego (realizowanie wskazań lekarskich i poradni PP) 	<p>Dyrektor szkoły, pedagog, psycholog, zespół wychowawczy,</p>	<p>cały rok</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ budowanie świadomości o odpowiedzialności prawnej za podejmowanie działań zagrażających bezpieczeństwu innych i naruszających ich dobre imię w myśl ustawy z 29.07.2005 o przeciwdziałaniu narkomanii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogadanki z pracownikami różnych instytucji na temat odpowiedzialności prawnej i zagrożeń wynikających z zachowań ryzykownych podejmowanych m.in. w Internecie, konsekwencji zażywania i posiadania środków odurzających w tym dopalaczy 		
<p>Wewnątrzszkolne doskonalenie kadry pedagogicznej w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających oraz profilaktyki uzależnień, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podnoszenie kompetencji rady pedagogicznej w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, w tym dopalaczy, norm rozwojowych, oraz zaburzeń zdrowia psychicznego okresu dojrzewania 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uzupełnienie literatury fachowej w bibliotece szkolnej ▪ szkolenia rady pedagogicznej ▪ współpraca ze służbą zdrowia i policją oraz placówkami specjalistycznymi ▪ współpraca z rodzicami ▪ uważna obserwacja uczniów 	<p>Nauczyciele, pedagog, psycholog</p>	<p>Wg potrzeb</p>

ZAŁĄCZNIK 1

TRYB POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM WAGARUJĄCYM

1. Comiesięczna pisemna informacja od wychowawców klas na temat uczniów wagarujących do pedagoga szkolnego.
2. Rozmowa dyscyplinująca wychowawcy klasy z uczniem wagarującym.
3. Rozmowa wychowawcza z pedagogiem, psychologiem.
4. Rozmowa wychowawcza z dyrektorem szkoły.
5. Nawiązanie kontaktu z rodzicami ucznia wagarującego
 - Telefonicznie
 - Przez zeszyt ucznia
 - Listownie (list polecony)
6. Pisemne „Upomnienie 1” do rodziców.
7. Pisemne „Upomnienie 2” do rodziców.
8. Pisemna informacja na III Komisariat Policji na temat ucznia wagarującego.
9. Pisemne „Upomnienie 3” do rodziców.
10. Zgłoszenie wagarów do Wydziału Edukacji na karę dla rodziców.
11. Pisemna informacja do sądu Wydział V Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego Katowice – Zachód w Katowicach.

ZAŁĄCZNIK 2

TRYB POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM AGRESYWNYM

1. Indywidualna rozmowa z wychowawcą klasy.
2. Indywidualna rozmowa wychowawcza z psychologiem, pedagogiem szkolnym.
3. Indywidualna rozmowa wychowawcza z dyrektorem szkoły.
4. Nawiązanie kontaktu z rodzicami ucznia
 - Telefoniczne
 - Przez zeszyt ucznia
 - Listownie (list polecony)
5. Propozycja badań w poradni:
 - Psychologiczno – pedagogicznej
 - Rodzinnej
 - Specjalistycznej
6. Trening umiejętności społecznych prowadzony przez psychologa szkolnego
7. Propozycja uczestnictwa w zajęciach dla dzieci z zaburzeniami emocjonalnymi na terenie poradni specjalistycznej.
8. Propozycja terapii indywidualnej ucznia lub całej rodziny.
9. W uzasadnionych przypadkach – wandalizm, pobicia i inne zgłoszenie na III Komisariat Policji lub do Miejskiej Policji w Katowicach.

**TRYB POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM
POD WPLYWEM ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH, DOPALACZY**

1. Zgłoszenie dyrektorowi podejrzenia zaistnienia problemu
2. Odizolowanie ucznia od klasy, zapewnienie opieki w uzasadnionych przypadkach również medycznej
3. Powiadomienie rodziców ucznia
 - gdy powiadomienie jest niemożliwe, uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela
 - gdy zdarzenie jest incydentalne, rodzic prosi o nie powiadamianie policji, odbiera dziecko za pisemnym potwierdzeniem zaistniałej sytuacji
4. Zgłoszenie zdarzenia na policję
 - III Komisariat Policji, ul. Książęca
 - Wydział ds. narkotyków, ul. Lompy
5. Wspieranie ucznia, u którego rozpoznano objawy używania środków odurzających:
 - omówienie zaistniałego problemu z całą klasą;
 - indywidualne rozmowy wychowawcze z uczniem i rodzicem na terenie szkoły;
 - aktywne włączenie ucznia w programy profilaktyki zdrowotnej.
6. Ocena z zachowania zgodna z regulaminem WSO.

ZAŁĄCZNIK 4

TRYB POSTĘPOWANIA W ZWIĄZKU Z PODEJRZENIEM LUB ZGŁOSZENIEM PRZEMOCY W RODZINIE

Podstawa prawna:

Art. 9dust.2 – Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29.lipca 2005
(Dz.U.Nr 180, poz.1493, z późn.zm.)

Ustawa z 10 czerwca 2010 o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
(Dz.U. Nr 125 , poz.842)

Rozporządzenie Rady Ministrów z 13.września 2011 (Dz.U. Nr 2009 poz. 1245)

Do podstawowych zadań szkoły w ramach procedury należy:

- a. Diagnoza sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności dzieci
- b. Zapewnienie i zorganizowanie niezwłocznego dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia ww osoby
- c. Udzielenie kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, opiekunowi faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz dotkniętych przemocą w rodzinie.

Wychowanie w szkole to:

- wspieranie rodziców w dziedzinie wychowania
- wymiar pracy edukacyjnej każdego nauczyciela, który harmonijnie realizuje zadania szkoły w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności, wychowania i opieki

Działalność wychowawcza obejmuje :

- 1) współpracę z rodzicami w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- 3) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną;
- 4) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- 5) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków;
- 6) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- 7) rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej oraz zaangażowania w działalność podmiotów, o których mowa w art. 2a ust. 1 oraz art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.),

- 8) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Misja szkoły:

SZKOŁA PRZYSZŁOŚCI – PRZYSZŁOŚĆ W UCZNIACH

W przyjaznej atmosferze i poczuciu bezpieczeństwa, we współpracy ze środowiskiem, umożliwiamy uczniowi wszechstronny rozwój oraz stwarzamy szansę odniesienia sukcesu na miarę możliwości wychowanka.

Ideal absolwenta:

Absolwent gimnazjum samodzielnie funkcjonuje w otaczającym go świecie. Łatwo nawiązuje kontakty; ma swój krąg przyjaciół. Pozytywnie patrzy na wszystko, wierzy w siebie i swoje możliwości. Ma określone zainteresowania, które pomogą mu dokonać wyboru dalszej drogi kształcenia. Jest w pełni kompetentny do samokształcenia.

Jest **samodzielny**. Orientuje się w otaczającym go świecie. Potrafi stawiać sobie cele i je realizować. Swobodnie korzysta z różnych źródeł wiedzy. W razie potrzeby potrafi zaprojektować złożone działania, dobierając odpowiednie metody postępowania.

Jest **otwarty**. Komunikuje się w co najmniej dwóch językach. Posługują się mową ciała i dostosowuje treść i formę komunikatu do osoby odbiorcy. Sprawnie posługuje się nowoczesnymi technologiami komunikacyjnymi. Dobrze współpracuje w grupie. Rozumie zasady demokracji: potrafi dyskutować dostosowując się do obowiązującej formy dyskusji; umie poszukiwać rozwiązań kompromisowych i podporządkować się woli większości.

Jest **odpowiedzialny**. Zdaje sobie sprawę z możliwych następstw różnych działań. Gotów jest ponosić odpowiedzialność za swoje postępowanie i swoje decyzje – potrafi przyznać się do błędu i wykazuje odwagę cywilną. W działaniu zbiorowym wykazuje poczucie odpowiedzialności za efekty pracy grupy.

Jest **ciekawy świata**. Stale poszerza swoje wiadomości na temat zjawisk i zależności występujących w świecie.

Jest **krytyczny**. Z dystansem podchodzi do uzyskiwanych informacji; potrafi je weryfikować w oparciu o alternatywne źródła wiedzy. Odróżnia fikcję od świata realnego w przekazach medialnych.

Jest **rozważny**. Potrafi przewidywać zagrożenia także w sytuacjach nowych i modyfikuje swoje zachowanie w ich przewidywaniu. Ma ugruntowane nawyki higieniczne. Planuje swoją pracę i wypoczynek, potrafi przeciwdziałać stresowi. Wykazuje stosowną aktywność fizyczną.

Jest **prawy**. Rozróżnia dobre i złe uczynki w oparciu o system wartości obowiązujący w jego otoczeniu. Umie stopniować oceny moralne i dokonywać wyboru w sytuacjach trudnych i niejednoznacznych.

Jest **tolerancyjny**. Rozumie, że różnice między ludźmi są czymś naturalnym i pożądanym. Ze zrozumieniem traktuje różnice wynikające z różnych możliwości, motywacji oraz odmienności kulturowej.

Jest **punktualny**. Dotrzymuje terminów. Sprawnie posługuje się czasem planując swoje zajęcia. Szanuje czas swój i innych ludzi.

Zadania	Cele	Odpowiedzialni	Sposób realizacji
<p>1. Uczeń ma prawo do sukcesu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dostrzeżenie wartości swojego działania ▪ podjęcie nowego wyzwania ▪ dostrzeżenie przydatności swojej edukacji 	<p>dyrektor szkoły, nauczyciele przedmiotów, opiekunowie kół, nauczyciel bibliotekarz, Rada Rodziców</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ udział w szkolnych i międzyszkolnych konkursach wiedzy, artystycznych i sportowych ▪ prezentacja dorobku uczniów (wystawy, występy, pokazy artystyczne, sportowe, projekty edukacyjne) ▪ nagradzanie uczniów
<p>2. Szkoła zapewnia fachową i życzliwą opiekę pedagogiczną</p>	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie budowania osobistego obrazu siebie • wykorzystanie w praktyce umiejętności asertywnych • radzenie sobie ze stresem • umiejętność rozpoznawania i radzenia sobie z emocjami i uczuciami • odróżnianie dobra od zła • pomaganie innym • dokonywanie wyborów moralnych • kształtowanie wrażliwości na piękno otaczającego świata 	<p>dyrektor szkoły nauczyciele przedmiotów, wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciel bibliotekarz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stworzenie warunków do aktywnego udziału w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych • dobór właściwej (aktualnej) tematyki lekcji wychowawczych • kontakt z pedagogiem i psychologiem szkolnym (indywidualny, zespołowy, np.: warsztaty integracyjne, orientacji zawodowej, zajęcia tematyczne) • wzmocnienie kompetencji wychowawczych nauczycieli , rodziców przez organizowanie szkoleń w tym zakresie • budowanie podmiotowych relacji z uczniami i ich rodzicami oraz warsztatowej pracy z grupą • prezentacja projektu edukacyjnego • zapewnienie opieki dla dzieci powracających z zagranicy i imigrantów • stworzenie godnych warunków dla uczniów mniejszości narodowych i etnicznych

<p>3. Uczeń ma prawo do korzystania z wszelkich form zajęć proponowanych przez szkołę</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umożliwienie kierowania własnym rozwojem ▪ umiejętność wyciągania wniosków ze swych niepowodzeń ▪ przyjmowanie różnych ról w życiu ▪ dokonywania trafnych wyborów ▪ umiejętność kulturalnego kibicowania 	<p>dyrektor szkoły opiekunowie organizacji szkolnych, kół zainteresowań, organizatorzy imprez szkolnych, wychowawcy klas,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • świadomy wybór form szkolnych zajęć pozalekcyjnych (koła zainteresowań, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, konsultacje, zebrania samorządu uczniowskiego, zajęcia z art.42 KN) • udział w uroczystościach i imprezach szkolnych, zajęciach sportowych • reprezentowanie szkoły w imprezach organizowanych przez lokalne instytucje kulturalne, organizacje społeczne, samorząd terytorialny
<p>4. Społeczność szkolna jest odpowiedzialna za bezpieczeństwo, stan i estetykę placówki</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umiejętność dbania o bezpieczeństwo własne i kolegów ▪ dbanie o estetykę otoczenia 	<p>dyrektor szkoły wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popularyzacja zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią ▪ dbanie o wystrój i estetykę sal lekcyjnych i budynku szkoły ▪ porządkowanie otoczenia szkoły

<p>5. Szkoła wspiera budowanie autorytetu rodzica i nauczyciela, kierując się zasadami partnerstwa i współodpowiedzialności</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dostrzeganie znaczenia rodziców i nauczycieli w swoim życiu i życiu społeczeństwa ▪ okazywanie szacunku osobom dorosłym 	<p>dyrektor szkoły wychowawcy klas, pedagog, psycholog,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pedagogizacja rodziców ▪ spotkania z ludźmi, którzy służą uczniom pomocą ▪ tworzenie i uczestniczenie w kultywowaniu tradycji rodzinnych, szkolnych (przygotowanie scenariuszy działań dla różnych imprez) ▪ prezentacja projektów edukacyjnych
<p>6. Szkoła wspiera społeczne i kulturalne wychowanie ucznia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ korzystanie z dóbr kultury ▪ rozwijanie świadomości ekonomicznej, ekologicznej, prawnej ▪ możliwość uzyskania wsparcia w pozaszkolnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych 	<p>dyrektor szkoły, wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, pedagog, psycholog, bibliotekarz opiekun samorządu szkolnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • udział w różnorodnych imprezach kulturalnych organizowanych przez szkołę (kino, teatr, filharmonia, wystawy, muzea, biblioteki, targi edukacyjne itp.) • współpraca z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, sądem, kuratorami d/s nieletnich, policją, MOPS, świetlicą środowiskową • akcje charytatywne i ekologiczne przy współpracy z Urzędem Miasta Katowice, fundacjami i innymi instytucjami ▪ upowszechnianie Statutu Szkoły, Konwencji Praw Dziecka, itp.
<p>7. Szkoła uczy pracowitości i rzetelności, umiejętności współdziałania w grupie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • umiejętność porozumienia się w różnych sytuacjach • umiejętność wykorzystania wiedzy w praktyce 	<p>dyrektor szkoły wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, opiekunowie kół zainteresowań, opiekunowie organizacji,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • właściwe wywiązywanie się z obowiązków • szkolnych • udział w akcjach charytatywnych organizowanych przez szkołę (zbiórka odzieży, artykułów szkolnych, roznoszenie paczek świątecznych)

<p>kształtuje postawę tolerancji, otwartości na świat, konstruktywnego krytycyzmu, rozwija samodzielność uczniów wychowuje społeczeństwo obywatelskie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnianie dobra od zła i bycie wrażliwym na cierpienie innych • umiejętność niesienia pomocy • rozumienie naturalności różnic między ludźmi • umiejętność dostrzegania w każdym jego dobrych cech i rozumienie go • umiejętność wykorzystania możliwości stworzonych przez dom i szkołę • rozumienie ograniczeń wynikających z wieku • nawiązywanie współpracy z innymi ludźmi • orientacja w otaczającym świecie • umiejętność stawiania sobie celów i ich realizacji • swobodne korzystanie z różnych źródeł wiedzy • gotowość ponoszenia odpowiedzialności za swoje postępowanie i swoje decyzje oraz gotowość do zmiany swojej postawy w oparciu o zdobyte doświadczenia 	<p>nauczyciel bibliotekarz, opiekunowie projektów edukacyjnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie akademii i innych uroczystości szkolnych • współpraca uczniów w ramach zespołu klasowego ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci w klasach integracyjnych • organizowanie pomocy koleżeńskiej w klasach • korzystanie z nowoczesnych przekazów medialnych • prezentacja dorobku uczniów (także osiągnięć na drodze samokształcenia, projekty edukacyjne) • praca w samorządzie klasowym i szkolnym
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • umiejętność planowania swoich zajęć, dotrzymania terminów • szanowanie czasu swojego i innych • umiejętność zgodnego działania w grupie zgodnie z zasadami w nich obowiązującymi, umiejętność konstruktywnego inicjowania działań • odróżnienie fikcji od świata realnego w przekazach medialnych • umiejętność selekcjonowania i porządkowania zdobytych informacji i ocena ich przydatności • rozwijanie i wspieranie działalności wolontaryjnej 		
<p>8. Rozwija więzi z regionem i uczy patriotyzmu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikacja ze społecznością lokalną • aktywne uczestniczenie w samorządzie uczniowskim • szanowanie i ujawnianie postaw patriotycznych 	<p>dyrektor szkoły organizatorzy uroczystości, wycieczek, spotkań, samorząd uczniowski, nauczyciele przedmiotów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • obchody świąt, rocznic, wydarzeń historycznych (wg harmonogramu) • wycieczki regionalne • spotkania z ciekawymi ludźmi z regionu • opieka nad miejscem pamięci narodowej • udział w konkursach i imprezach środowiskowych

<p style="text-align: center;">9. Dbaj o przestrzeganie zasad kultury osobistej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umiejętność kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach w tym kibicowania na meczach piłkarskich i innych zawodach sportowych 	<p>dyrektor szkoły wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, wszyscy pracownicy szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popularyzowanie wzorów dobrego zachowania w miejscach publicznych, podczas imprez sportowych, uroczystości rodzinnych, szkolnych, państwowych (strój, język, postawa) ▪ stosowanie zasad kulturalnego zachowania w codziennym życiu szkolnym
<p style="text-align: center;">10. Troszczy się o rozwój fizyczny, bezpieczeństwo i zdrowie ucznia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dbanie o swoje zdrowie • świadomość rozwoju biologicznego organizmu • planowanie własnego czasu • rozróżnianie czynników wpływających pozytywnie i negatywnie na zdrowie i rozwój • umiejętność dbania o bezpieczeństwo własne i kolegów • przestrzeganie zdrowego stylu życia • wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia • podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych 	<p>dyrektor szkoły wychowawcy klas, pedagog, psycholog, nauczyciele biologii, nauczyciele przedmiotów, opiekunowie zajęć pozalekcyjnych pielęgniarka szkolna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • spotkania z pielęgniarką szkolną na temat higieny, profilaktyki pro-zdrowotnej, program „Czas przemian”, • realizowanie programów profilaktycznych „Debata”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Bezpieczny Gimnazjalista”, „Narkotyki i co dalej”, „Dopalacze”, • kursy pierwszej pomocy • zajęcia sportowe i turystyczne • wycieczki klasowe o charakterze rekreacyjnym • propagowanie zdrowego stylu życia na lekcjach wychowawczych oraz w ramach imprez szkolnych i poza szkolnych • pedagogizacja rodziców w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia • realizacja procedury „Niebieskiej Karty” • spotkania profilaktyczne ze Strażą Miejską • udział w akcjach i konkursach o charakterze profilaktycznym organizowanych przez instytucje zewnętrzne • projekty edukacyjne

	<ul style="list-style-type: none">• wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych• wspieranie uczniów u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i substancji psychoaktywnych.		
--	---	--	--